

kapaciteta 3000 l/h, zrijač za 1000 l vrhnja i metalna bučkalica »Alfa Laval« od 250 l. Kapaciteti ovih uređaja nisu sasvim usklađeni, jer su neki od njih već ranije postojali.

Za proizvodnju jogurta pribavljen je ormar za zrenje kapaciteta u jednoj šarži 1000 bočica.

Iako su uložena znatna sredstva i u mljekari je omogućena uglavnom savremena prerada, ipak se planira nabava još neke opreme (vaga za mlijeko, uređaj za topljenje sira) koja će kompletirati provedenu rekonstrukciju.

Parni kotlovi i kompresori koji postoje od prije, omogućuju snabdijevanje mljekare dovoljnom količinom energije. Mljekara se napaja vodom iz vodovodne mreže.

Zbog same konstrukcije stare zgrade, visine i razmještaja pojedinih prostorija nije se mogao izvršiti raspored pojedinih radnih prostorija prema svim zahtjevima tehnološkog procesa. Uočljivo je da su svi podovi i zidovi u mljekari opločeni keramičkim pločama, da je provedena ventilacija, a broj i dimenzije prozora su dovoljni. Uz ovakve uvjete postoje vrlo povoljne mogućnosti za održavanje higijene i čistoće u pogonu.

Treba istaknuti da su sve radove oko rekonstrukcije ove mljekare izvršila sama poduzeća iz Varaždina. Građevinske radove izvodilo je poduzeće »Gradnja«, instalacije za paru, vodu i hlađenje »Termorad«, a kompletne električne instalacije po JUS-u režijska grupa tvornice »Varteks«. Mljekara je otvorena na vrijeme prije razdoblja visoke proizvodnje mlijeka, upornim zalaganjem vrijednog radnog kolektiva, koji je na taj način Varaždin uvrstio među naša značajnija mljekarska područja.

A. P.

Vijesti

Prijedlog o novom načinu premiranja mlijeka — Na sastanku održanom 6. V o. g. u Sekretarijatu za poljoprivredu SR Hrvatske iznesen je prijedlog novog načina premiranja mlijeka na društvenom sektoru u god. 1963., koji bi stimulatивно djelovao na proizvodnju.

Prema ovom prijedlogu za dobivanje premije društveno gospodarstvo treba da udovolji ovim uvjetima:

1. da postigne određenu prosječnu godišnju proizvodnju mlijeka po kravi. Za veću prosječnu količinu mlijeka premija bi bila veća i obrnuto;

2. da vodi uredno matično knjigovodstvo kako je propisano Pravilnikom o organizaciji selekcijskog rada u govedarstvu.

Na osnovu prijedloga premija iz republičkih sredstava varirala bi prema postignutoj godišnjoj količini mlijeka po kravi i to različito prema pasmini krava, kao i postignutoj godišnjoj količini mlijeka po kravi unutar jedne pasmine. Jedna skala premija prema pasminama krava važila bi za kotar Osijek, a druga za ostale kotare. Tako npr. kod godišnje mliječnosti po kravi simentalске pasmine do 2500 kg predviđa se premija od 2 d (za kotar Osijek i ostale kotare), a s preko 3600 za kotar Osijek 10 d, a za ostale kotare 8,5 d po kg.

K tome se predlaže i dodatni iznos premije prema broju krava na 100 ha obradive površine, tako npr. do 10 krava na 100 ha ne predviđa se dodatni iznos. Ako je 11 — 20 krava na 100 ha dodatni iznos premije iznosi 1 d, a gospodarstvo s preko 50 krava na 100 ha 4 d po kg mlijeka.

Prema proračunu ukupno bi se premiralo 65 milijuna kg mlijeka proizvedenog na društvenim gospodarstvima. Ukupni iznos premije iz republičkih sredstava iznosio bi 351 milijun dinara.

Otvorenje sladoledarne u Sarajevskoj mljekari — 6. V o. g. u prisustvu predsjednika Izvršnog vijeća Bosne i Hercegovine i Narodnog odbora kotara Sarajeva stavila je Sarajevska mljekara u pogon novoizgrađenu savremenu sladoledarnu. U toj prigodi je direktor mljekare inž. Bato Alajbegović iznio kako je poslije dugogodišnjih napora došlo do ostvarenja sladoledarne. Istaknuo je da se uvelike ima zahvaliti kolektivu mljekare da se za to mogu angažirati vlastita sredstva.

Kapacitet sladoledarne iznosi 200.000 kom na dan. Tom količinom zadovoljit će se potrebe Bosne i Hercegovine, srednjeg i južnog Primorja, a plasirat će ga se i u Beograd i Osijek. Osim 4 vrste sladoleda isporučivat će se sladoled i u specijalnim kutijama od 1,5 l za domaćinstvo, ugostiteljstvo i trgovačke radnje. Ovaj će sladoled biti jeftiniji od sladoleda na štapićima.

Tržište i cijene

Odnos cijene maslac : margarin u EZT — Polazeći od toga da je u 6 zemalja EZT prosječna cijena maslacu 7,5 DM/kg (1406,25 d — 1 DM = 187,5 d), to je komisija EZT ustanovila da je prosječna cijena margarinu u tim zemljama 33% od cijene maslaca, tj. 2,5 DM (464 d).

Odnos cijena u 6 zemalja EZT je ovaj:

Zemlja	Cijena na veliko u DM/kg		% odnos margarin / maslac
	maslac	margarin	
Savezna Republika Njemačka	7,20	2,50	35
Holandija	4,40	1,60	36
Belgija	8,00	2,00—3,00	31
Luxembourg	6,70	2,00—3,00	37
Francuska	7,60	2,50	33
Italija	7,70	4,60	60

Prema tom odnosu trebalo bi da zemlje EZT usklade cijene margarinu, pa tako bi npr. cijenu holandskom margarinu trebalo povisiti od 1,60 na 2,43 DM. Budući da troškovi proizvodnje margarina neće se povisiti, to bi ta razlika od 2,43 — 1,60 = 86 pfeniga išla u korist unovčenja viškova maslaca.

Ova ideja, da se tereti margarin u korist maslaca, naišla je na proteste u prvom redu kod industrije margarina i saveza koji su s njome povezani. 3. XII 1962. ovom protestu industrije pridružile su se i organizacije potrošača EZT. Traži se od Ministarskog savjeta EZT da se ne prihvati odluka o povdizavanju cijene životinjskih i biljnih masti, pa tako ni terećenje margarina u korist maslaca. Povišenjem cijene margarinu neće se bitno povisiti potrošnja maslaca i neće se s time riješiti pitanje viškova maslaca. Naprotiv takvom politikom u znatnoj mjeri bit će oštećeni potrošači, a to nije socijalno. To će biti i na štetu gospodarskih odnosa prema drugim državama.